

9. Derrida, J 1983, *D'un ton apocalyptique adopté naguère en philosophie*, Paris: Galilée.
10. Lyotard J.-F. *Moralités postmodernes* / J.-F. Lyotard. Paris, Galilée, 1993.
11. Lyotard, J.-F 1982, "Réponse à la question: Qu'est-ce que le postmoderne?", dans, *Critique. Revue générale des publications françaises et étrangères*, Tome 37, no 419.
12. Halpern, DF 2014, *Thought and Knowledge: An Introduction to Critical Thinking*, New York and London: Psychology Press, 656 p.
13. Ennis, Robert, H 2015, 'Critical thinking: A streamlined conception (A revised version of 1991b, below)', In Davies, Martin and Ronald Barnett (eds.), *A handbook of critical thinking in higher education*, New York: Palgrave Macmillan, pp. 31-47.
14. Paul, RW 1990, *Critical Thinking: What Every Person Needs to Survive in a Rapidly Changing World*, Rohnert Park, CA: Center for Critical Thinking and Moral Critique, Sonoma State Univ.

DOI 10.33930/ed.2019.5007.45(7-9)-4

УДК 378.091.3:37.091.12.011.3-051]:81'232

ЗНАЧЕННЯ МОВНОЇ ОСВІТИ В СТРАТЕГІЇ ПІДГОТОВКИ ПЕДАГОГІЧНИХ КАДРІВ

THE IMPORTANCE OF LANGUAGE EDUCATION IN THE STRATEGY OF TRAINING PEDAGOGICAL PERSONNEL

Чжао Ган

Актуальність теми дослідження. Мовна підготовка належить до стратегічних напрямів формування педагогічних кадрів. Першим і головним провідником мовних стратегій в системі навчання та виховання учнів та студентів є вчитель, педагог. Оволодіння педагогами мовними стратегіями в процесі навчання в педагогічному університеті розглядається як особливе завдання мовної політики держави.

Постановка проблеми. Мовна освіта є стратегічно важливою складовою у підготовці майбутніх педагогів, оскільки саме якісне володіння мовними засобами та прийомами дозволяє вчителю доносити необхідні знання до учнів. Вміння творчо та різнопланово застосовувати мову у педагогічній діяльності сприяє максимальному розкриттю вчителем свого інтелектуального потенціалу, сприяє кращому засвоєнню учнями навчального матеріалу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В процесі вивчення проблематики мовної освіти в педагогічному процесі корисними виявилися наукові, педагогічні та

Urgency of the research. Language training is one of the strategic areas of the formation of pedagogical personnel. The first and the main agent of language strategies in the system of teaching and education of pupils and students is the teacher, the educator. Teachers' mastering of language strategies in the process of teaching at a pedagogical university is seen as a special task of the state's language policy.

Target setting. Language education is a strategically important component in the training of future teachers because it is the qualitative mastery of language tools and techniques that allows the teacher to convey the necessary knowledge to students. The ability to creatively and diversely apply language in pedagogical activity contributes to the maximum disclosure of the teacher's intellectual potential and contributes to a better learning of educational material by students.

Actual scientific researches and issues analysis. In the process of studying the problems of language education in the pedagogical process, the scientific, pedagogical, and philosophical-

філософсько-освітологічні напрацювання таких дослідників, як А. Асанова, О. Безкоровайна, М. Казакова, В. Коваль, О. Кучерук, О. Палеха, Н. Подольська-Калько, С. Роман, Т. Северіна, Н. Сура, Н. Сяська та багато інших.

Постановка завдання полягає у системному осмисленні мовної освіти в стратегії підготовки майбутнього педагога.

Виклад основного матеріалу. Розглядаються місце та роль мовної освіти в педагогічному освітньому просторі, аналізуються сучасні стандарти іноземномовної підготовки майбутніх педагогів. Акцентується, що мовна освіта у педагогічних навчальних закладах має не тільки сформувати належний рівень знань та компетентностей, але й надати студенту-педагогу методологічний та методичний арсенал для подальшої трудової діяльності. Підкреслюється значущість і пріоритетність мовної освіти на державному рівні.

Відзначається роль іноземномовної підготовки майбутніх педагогів у зв'язку з євроінтеграційними планами України, глобальними процесами інтернаціоналізації освітнього простору. Розглядаються сучасні стандарти іноземномовної підготовки майбутніх педагогів, обумовлені європейською практикою у цій царині та існуючими вітчизняними законодавчими актами. Вони спрямовані на утвердження якісних змін у іноземномовній підготовці вчителів, важливим компонентом якої є оволодіння стійкими розмовними навичками.

Висновки. Мовна освіта є стрижнем гуманістично-спрямованої системи підготовки майбутніх педагогів. Вона є підґрунтям ціннісної та інтелектуальної комунікації у навчально-виховному процесі. Вміння творчо та різнопланово застосовувати мову у педагогічній діяльності сприяє максимальному розкриттю вчителем свого духовного потенціалу, сприяє кращому засвоєнню учнями навчального матеріалу.

Ключові слова: мовна освіта, педагог, мовна культура, іноземномовна підготовка, професійна компетентність, мовні стратегії, мовна політика.

educational developments of such researchers as A. Asanova, O. Bezkorovaina, M. Kazakova, V. Koval, O. Kucheruk, O. Palekha, N. Podolianska-Kalko, S. Roman, T. Severina, N. Sura, N. Siaska and many others.

The research objective of the article is a systematic understanding of language education in the strategy of training a future teacher.

The statement of basic materials. The place and role of language education in the pedagogical educational space are considered, modern standards of foreign language training of future teachers are analyzed.

It is emphasized that language education in pedagogical educational institutions should not only form the appropriate level of knowledge and competences, but also provide the student-teacher with a methodological and methodical arsenal for further work. The importance and priority of language education at the state level is emphasized.

The role of foreign language training of future teachers in connection with the European integration plans of Ukraine, global processes of internationalization of the educational space is noted. Modern standards of foreign language training of future teachers are considered, determined by European practice in this area and existing domestic legislative acts. They are aimed at establishing qualitative changes in the foreign language training of teachers, an important component of which is the acquisition of stable conversational skills.

Conclusions. Language education is the core of the humanistically oriented system of training future teachers. It is the foundation of valuable and intellectual communication in the educational process. The ability to use language creatively and in a variety of ways in pedagogical activities contributes to the maximum disclosure by the teacher of his spiritual potential, contributes to better assimilation of educational material by students.

Keywords: language education, teacher, language culture, foreign language training, professional competence, language strategies, language policy.

Актуальність, постановка проблеми. Мовна підготовка належить до стратегічних напрямів формування педагогічних кадрів. І це зрозуміло. Мова – це основний засіб спілкування вчителя і учня, засіб обміну інформацією, засіб виховання ціннісної палітри особистості. Яскрава, чітка, мелодійна мова вчителя як ніщо інше забезпечує ефективність комунікації між суб'єктами академічного процесу, довірливість ставлення учня до школи і вчителя, навчальних предметних знань і цінностей, які йому необхідно освоїти.

Першим і головним провідником мовних стратегій в системі навчання та виховання учнів та студентів є вчитель, педагог. Оволодіння педагогами мовними стратегіями в процесі навчання в педагогічному університеті розглядається як особливе завдання мовної політики держави.

Завдання полягає в системному осмисленні мовної освіти в стратегії підготовки педагогічних кадрів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В процесі вивчення проблематики мовної освіти в педагогічному процесі корисними виявилися наукові, педагогічні та філософсько-освітологічні напрацювання таких дослідників, як А. Асанова, О. Безкоровайна, М. Казакова, В. Коваль, О. Кучерук, О. Палеха, Н. Подолянська-Калько, С. Роман, Т. Северіна, Н. Сура, Н. Сяська та багато інших. В той же час, необхідно, з нашої точки зору, актуалізувати проблему інтенсифікації мовної підготовки майбутніх педагогів з огляду на незворотні зміни, що відбуваються в українському соціумі, в тому числі й в освітній галузі.

Виклад основного матеріалу. Насамперед розкриємо місце та роль “мовної освіти” в стратегії підготовки майбутнього педагога. На переконання фахівців, мовна освіта забезпечує навчання мовам як способу пізнання, дослідження і розуміння навколишнього світу та як засобу спілкування внаслідок формування комунікативної компетенції, яка охоплює мовну, мовленнєву і соціокультурну компетенції. Таким чином, мовна освіта виконує низку функцій: комунікативну, виховну, освітню, навчальну і розвивальну [9, с. 275].

Мовна освіта є стратегічно важливою складовою у підготовці майбутніх педагогів, оскільки саме якісне володіння мовними засобами та прийомами дозволяє вчителю доносити необхідні знання до учнів. Вміння творчо та різнопланово застосовувати мову у педагогічній діяльності сприяє максимальному розкриттю вчителем свого інтелектуального потенціалу, сприяє кращому засвоєнню учнями навчального матеріалу.

Як зауважує В. Коваль, у процесі своєї професійно-педагогічної діяльності майбутній фахівець повинен уміти проектувати і стратегічно адекватно моделювати навчальну діяльність учнів по засвоєнню рідної мови як основного засобу розуміння української етнокультури та іноземної мови як засобу міжкультурної комунікації. При цьому сам учитель-філолог повинен бути готовий брати участь у міжкультурній взаємодії, спираючись на свої лінгводидактичні знання. Це насамперед стає очевидним у тих навчальних закладах, де готують фахівців за кількома філологічними напрямками, як-то: українська мова та література, російська мова та література, українська мова й література та польська мова, українська мова й література та англійська мова й література та ін. [6, с. 225].

Отже, мовна освіта передбачає формування у майбутніх педагогів так званої лінгводидактичної компетентності. На переконання науковців, педагогічна технологія формування лінгводидактичної компетентності

майбутніх учителів відповідає таким принципам: загальнопедагогічним (науковості, доступності, наочності, систематичності і послідовності, наступності і перспективності, зв'язку теорії з практикою) і лінгводидактичним (принцип синергетичності, принцип засвоєння мовної картини етносу, принцип білінгвальної комунікативності, принцип розвитку чуття мови, принцип врахування філологічного досвіду, професійної спрямованості навчання, принцип врахування рідної мови, принцип контрастивності, принцип врахування мови-посередника, принцип бінарності подання і засвоєння мовного та мовленнєвого матеріалу, принцип мажорності, принцип врахування регіональних умов, принцип врахування синхронності вивчення мов, принцип крос-культурності навчання та виховання та принцип формування вторинної мовної особистості) [1].

В той же час, майбутній педагог має оволодіти різноманітними методиками підняття рівня власної мовної культури та засобами вивчення й викладання мов. Мовна освіта у педагогічних навчальних закладах має не тільки сформуванати належний рівень знань та компетентностей, але й надати студенту-педагогу методологічний та методичний арсенал для подальшої трудової діяльності.

Зокрема, практичні спостереження за розвитком майбутніх учителів показують, що досвід ефективного навчання методики мови через творчість студентів зумовлюється різними видами професійно спрямованої діяльності і способами організації навчання до яких відносяться такі:

- вивчення й узагальнення методичної спадщини вітчизняних просвітителів та сучасних теоретико-експериментальних досліджень;
- визначення спільного і відмінного в різних методичних системах;
- засвоєння особливостей навчання різних розділів мови і розвитку мовлення в процесі моделювання уроків, пошуки шляхів вирішення труднощів мовної освіти;
- емоційно-логічне складання власних текстів (лінгвістичних казок, віршів, інших творів);
- укладання учительського “портфоліо”;
- розроблення мовно-мовленнєвих завдань, граматичних вікторин, кросвордів, ребусів;
- укладання міні-словників, навчальних пам’яток, збірок афоризмів;
- проведення уроків української мови, позакласних заходів;
- усвідомлення студентами власної педагогічної діяльності, визначення за допомогою рефлексії основних умов педагогічної творчості і майстерності;
- зіставлення власної моделі уроку з альтернативними аналогічними уроками іншого студента, відомого вчителя – за структурою, змістом – з подальшим уточненням, корегуванням власних навчальних продуктів;
- індивідуальне та колективне доповнення, а також розвиток готових метод-ідей;
- розроблення методичних рекомендацій до опорного дидактичного матеріалу, навчальних посібників;
- групове складання систем вправ, тестів, проектів уроків на основі даного тематичного матеріалу;
- автономне опанування майбутньої спеціальності;
- самостійний пошук необхідної інформації;
- захист індивідуальних проектів нетрадиційних уроків мови, позакласних заходів мовного характеру і колективне їх обговорення та ін. [7, с. 114].

Необхідно зазначити, що в наш час актуалізувалась роль іноземномовної підготовки майбутніх педагогів у зв'язку з євроінтеграційними планами України, глобальними процесами інтернаціоналізації освітнього простору.

О. Палеха з цього приводу констатує, що на сучасному етапі формування єдиного європейського простору важливою ознакою професійної підготовки майбутнього вчителя є підвищення рівня володіння іноземними мовами, зміна підходів до їх навчання та підготовки відповідних педагогічних кадрів, які б забезпечували ефективне навчання іноземних мов [8, с. 75].

Виходячи з вищенаведеного, можна стверджувати про те, що у сучасних умовах значно підвищується важливість підготовки вчителів іноземних мов, які б впроваджували сучасні підходи їх викладання у навчальних закладах України.

З точки зору низки дослідників (Л. Гайдукова, В. Перлова, М. Писанко, С. Роман, О. Серета, Т. Стеченко та ін.), у мовній освіті для розвитку професійно-орієнтованої іншомовної компетенції студентів-філологів, варто застосовувати так звану двонаправлену модель навчання іноземним мовам на практичних заняттях у педагогічному ВНЗ. Ця модель, за даними досліджень С. Романа орієнтована на формування як власне комунікативних, так і професійно-педагогічних умінь у сфері навчальної діяльності вчителя іноземної мови, засобом чого слугують спеціально підготовлені педагогізовані вправи-проблеми, або навчально-професійні завдання. Зазначена двонаправлена модель навчання студентів-філологів іноземній мові характеризується такими особливостями:

- підвищеною мотивацією до навчання, зумовленою стимуляцією інтересу студентів до певних аспектів комунікативно-навчальної діяльності вчителя іноземної мови і наступною настановою на оволодіння відповідними професійно-педагогічними вміннями;

- більш щільним режимом роботи студентів з огляду на системний характер процесу оволодіння мовленнєвими (комунікативними) і професійними вміннями;

- значно більшою, у порівнянні з однонаправленим навчанням іноземній мові, контрольованістю і керованістю навчального процесу, зумовленими застосуванням різних видів контролю, в тому числі й “подвійного” контролю, при якому на взаємоконтроль студентів, які взаємодіють в режимах “студент-група”, “студент-студент”, накладається контроль викладача;

- підвищеною повторюваністю навчального матеріалу (але кожного разу з новим завданням) у мовленнєвих і професійно орієнтованих ситуаціях [10, с. 41–42].

Вочевидь, сучасна мовна освіта має послуговуватись новітніми методичними, методологічними, інформаційно-комунікативними, дидактичними науковими розробками.

Можна констатувати, що на сьогоднішній день на державному рівні визнається значущість і пріоритетність мовної освіти, особливо іноземномовної підготовки. Майбутні педагоги мають стати провідниками нових підходів до мовної освіти, бути прикладом якісного опанування мовних стратегій.

Підтверджуючи вищенаведену тезу зазначимо, що у Національній стратегії розвитку освіти в Україні на 2012-2021 роки, Законі про вищу освіту, Концепції мовної освіти в Україні та Загальноєвропейських рекомендаціях з мовної освіти наголошується на створенні умов для розвитку мовної особистості спеціаліста, який досконало володіє англійською мовою. Однак, на думку фахівців, досягнення безперешкодного рівня володіння іноземною мовою для реалізації професійних знань значно ускладнюється через недостатній

словниковий запас майбутніх спеціалістів. Саме тому увагу багатьох учених зосереджено на пошуку нових шляхів розширення словникового запасу студентів у процесі оволодіння англomовною мовленнєвою діяльністю. Найбільш актуальною сьогодні є проблема формування компетентного випускника. Після детального вивчення вимог, що пред'являються фахівцям за кордоном, можна формулювати аналогічне зарубіжній моделі поняття компетентності як сукупності якостей, що характеризують всебічно розвинуту людину: загальної культури, творчого підходу, володіння мистецтвом спілкування, а також суто професійні характеристики й сформована потребо-мотиваційна, операційно-технічна (спеціальні знання, вміння й навички) та рефлексивна сфери [13].

Саме тому вчені звертають особливу увагу на **сучасні стандарти іноземномовної підготовки майбутніх педагогів**.

Проблемі визначення стандартів іноземномовної підготовки студентів багато уваги приділяється у країнах ЄС. Так, згідно з вимогами Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти щодо рівнів володіння іноземною мовою, студенти вищих навчальних закладів мають “володіти уміннями вільно висловлюватися без суттєвої витрати часу на пошук адекватних мовних засобів у процесі досягнення ними соціальних, академічних і професійних цілей” [4, с. 24]. У контексті Рекомендацій Ради Європи студент розглядається як суб'єкт, який сам ставить собі мету навчання, а викладач вибирає для нього стратегію досягнення цієї мети. В Рекомендаціях підкреслюється, що мовні навички – це тільки база, інструментарій для досягнення позитивного результату на рівні комунікативних дій, і, наприклад, граматики чи лексики не повинні бути ізольованими від комунікативних цілей об'єктом викладання [4, с. 20].

Ключовим поняттям концепції вивчення іноземних мов у європейських країнах є “поріг комунікації”, а методичними орієнтирами – правильна вимова і сучасне розмовне мовлення. Вивчення іноземної мови, таким чином, виходить за рамки педагогіки і набуває важливого політичного значення. Йдеться про переорієнтацію з оволодіння граматичними структурами на оволодіння живою мовою. Останньою зі складових комунікативної компетенції, але жодним чином не останньою за значущістю (“The last but not least”) є соціальна компетенція. Вона передбачає готовність і бажання взаємодіяти з іншими, впевненість у собі, а також уміння поставити себе на місце іншого і здатність впоратися із ситуацією, що склалася. Такий підхід до професійної підготовки викладача знайшов відбиття і в сучасному методі навчання – комунікативно-діяльнісному, що ставить за мету навчання мови через мовлення і заснований на таких ключових поняттях, як “спілкування”, “культура”, “мотивація”, “інтерактивність”. До провідних характеристик цього методу належать наступні:

- адекватність до реального спілкування;
- пріоритет мовленнєвої діяльності у взаємозв'язку всіх її видів;
- застосування активних форм спілкування (бесід, диспутів, конференцій, круглих столів, обговорень, роботи в “English-speaking Club”), що дають можливість висловитися, виразити свої думки в діалозі чи монологі;
- синхронність, послідовність [2, с. 20].

Отже, сучасні стандарти іноземномовної підготовки на європейському освітньому просторі спрямовані, в першу чергу, на набуття студентами навичок практичного застосування мови у професійній діяльності, науковому пошуку, повсякденному житті.

На переконання М. Казакової, до основних передумов запровадження європейських освітніх стандартів у навчання англійської мови студентів філологічних спеціальностей нашої країни слід віднести:

- сталий розвиток системи вищої освіти в Україні;
- переосмислення мети вивчення іноземної мови у ЗВО;
- розширення мобільності студентів та персоналу;
- реалізацію нової мовної політики, що передбачає оволодіння іноземною мовою як засобом міжкультурного спілкування;
- компетентність викладача англійської мови [5, с. 148].

Сучасні стандарти іноземномовної підготовки майбутніх педагогів мають утверджуватись за допомогою різноманітних методів. Зокрема, діяльнісний підхід, який лежить в основі методу проектів, сприяє оптимізації процесу професійно-педагогічної підготовки у таких вимірах:

- набуття досвіду професійної діяльності в процесі опанування теоретичного матеріалу, адже виконання проектного завдання передбачає створення певного продукту, який імітує продукт професійної діяльності вчителя (складання плану-конспекту уроку, методичних розробок, створення наочних посібників, участь в методичному об'єднанні, проведення конференцій тощо);
- інтеграція набутих знань з різних педагогічних дисциплін [3, с. 35].

В цілому на переконання фахівців, модернізація підходів до іншомовної професійної підготовки майбутніх учителів у контексті вітчизняного Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти сприяє підвищенню рівня їх професіоналізму, розумової культури, відповідальності за результати своєї навчальної праці. Запровадження нового Державного стандарту зумовлює необхідність внесення змін стосовно організації процесу іншомовної професійної підготовки майбутніх педагогів. Як зауважує Т. Северіна, викладання іноземних мов у вищих педагогічних навчальних закладах має здійснюватися з опорою на такі принципи: комунікативної спрямованості навчання; ситуативності та тематичної організації навчального матеріалу; діяльнісного характеру навчання; соціокультурного спрямування навчального процесу; домінуючої ролі вправ і завдань та випереджаючого усного засвоєння мовленнєвих зразків. В цьому контексті основними підходами до формування іншомовної професійної компетентності майбутніх учителів визначено: послідовне здійснення комунікативно-пізнавального навчання, пов'язаного з підвищенням змістовності мовлення; використання прийомів, що спонукають до вираження особистого ставлення до проблем, які обговорюються; орієнтація на формування ціннісних основ особистості майбутніх педагогів; цілеспрямована реалізація принципу індивідуалізації навчання, орієнтована на використання іноземної мови в майбутній діяльності зі школярами, широке застосування видів та форм самостійної роботи; використання інтерактивних технологій [11, с. 279].

Підсумовуючи, слід зазначити, що стандарти іноземномовної підготовки мають підняти на якісно новий рівень та наповнити сучасним змістом самі складові навчання іноземної мови до яких фахівці відносять такі системоутворюючі компоненти:

- сфери комунікативної діяльності, теми, ситуації та мовний матеріал, що враховують професійну спрямованість навчання студентів;
- мовний матеріал (фонетичний, лексичний, граматичний, орфографічний), правила його застосування та навички його використання;

– комплекс спеціальних (мовленнєвих) умінь, які показують рівень практичного володіння іноземною мовою як засобом спілкування, зокрема в міжкультурних ситуаціях;

– система знань національно-культурних особливостей та реалій країни, мову якої вивчають [12, с. 206].

Висновки. Отже, мовна освіта є стрижнем гуманістично-спрямованої системи підготовки майбутніх педагогів. Вона є підґрунтям ціннісної та інтелектуальної комунікації у навчально-виховному процесі. Вміння творчо та різнопланово застосовувати мову у педагогічній діяльності сприяє максимальному розкриттю вчителем свого духовного потенціалу, сприяє кращому засвоєнню учнями навчального матеріалу.

Сучасні стандарти іноземномовної підготовки майбутніх педагогів обумовлені європейською практикою у цій царині та існуючими вітчизняними законодавчими актами. Вони спрямовані на утвердження якісних змін у іноземномовній підготовці вчителів, важливим компонентом якої є оволодіння стійкими розмовними навичками.

Список використаних джерел:

1. Асанова, АЕ 2015, 'Лінгводидактична компетентність як кінцевий освітній результат реалізації моделі професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи', *Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України*, Вип. 3. Доступно: <http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadps_2015_3_3>. [20 Вересень 2023].
2. Безкоровайна, ОВ & Мороз, ЛВ 2012, 'Актуальні аспекти комунікативної компетенції студентів ВНЗ', *Наукові записки Національного університету "Острозька академія". Сер.: Філологічна*, Вип. 25, с. 142–145.
3. Жиляєва, Ю 2011, 'Особливості застосування методу проектів у професійно-педагогічній підготовці вчителів іноземних мов', *Проблеми підготовки сучасного вчителя*, № 3, с. 35–42.
4. *Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання 2003*, Наук. ред. укр. вид-ня С. Ю. Ніколаєва, *Ленвіт*, Київ, 273 с.
5. Казакова, ММ 2009, 'Запровадження європейських освітніх стандартів у навчання англійської мови студентів-філологів', *Наукові праці Чорноморського державного університету імені Петра Могили. Сер.: Педагогіка*, Т. 108, Вип. 95, с. 146–149.
6. Коваль, В 2012, 'Лінгводидактичне бачення як важлива педагогічна умова формування лінгводидактичної компетентності майбутніх учителів-філологів', *Літературознавство. Фольклористика. Культурологія*, Вип. 11–12, с. 223–231.
7. Кучерук, ОА & Грибан, ГВ 2008, 'Розвиток креативності у структурі методичної компетентності майбутнього вчителя української мови', *Педагогічний дискурс*, Вип. 3, с. 112–116.
8. Палеха, О 2012, 'Державна політика регулювання підготовки майбутніх учителів іноземної мови у Великій Британії', *Педагогічні науки*, Вип. 3, с. 74–79.
9. Подолянська-Калько, Н 2013, 'Мовна освіта як педагогічна проблема. До питання дефініцій мовної освіти та лінгвістики', *Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка. Сер.: Педагогічні науки*, Вип. 122, с. 274–280.
10. Роман, С 2012, 'Професійно орієнтована іншомовна комунікативна компетентність майбутніх учителів іноземної мови як предмет формування в курсі практики усного та писемного мовлення', *Іноземні мови*, № 2, с. 39–45.
11. Северіна, Т 2014, 'Іншомовна професійна підготовка майбутніх педагогів в умовах запровадження нового Державного стандарту', *Проблеми підготовки сучасного вчителя*, № 9 (1), с. 274–280.

12. Сура, НА 2003, 'Методичне забезпечення та організація навчання курсу професійно орієнтованого спілкування іноземною (англійською) мовою у ВНЗ', *Вісник ЛДПУ ім. Т.Г. Шевченка*, № 7 (63), с. 205–207.
13. Сяська, НВ 2015, 'Навчання іноземної мови майбутніх учителів у контексті діалогу культур та орієнтацією на міжкультурну комунікацію', *Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України*, Серія: Педагогіка, Вип. 4. Доступно: <http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadped_2015_4_17>. [20 Вересень 2023].

References:

1. Asanova, AE 2015, 'Linhvodydaktychna kompetentnist yak kintsevyi osvitnii rezultat realizatsii modeli profesiinoi pidhotovky maibutnikh uchyteliv pochatkovoї shkoly (Linguodidactic competence as the final educational result of the implementation of the model of professional training of future primary school teachers)', *Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України*, Вип. 3. Доступно: <http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadps_2015_3_3>. [20 Вересень 2023].
2. Bezkorovaina, OV & Moroz, LV 2012, 'Aktualni aspekty komunikativnoi kompetentsii studentiv VNZ (Actual aspects of the communicative competence of university students)', *Naukovi zapysky Natsionalnoho universytetu "Ostrozka akademiia"*. Ser.: Filolohichna, Vyp. 25, c. 142–145.
3. Zhyliiaieva, Yu 2011, 'Osoblyvosti zastosuvannia metodu proektiv u profesiino-pedahohichnii pidhotovtsi vchyteliv inozemnykh mov (Peculiarities of using the project method in the professional and pedagogical training of foreign language teachers)', *Problemy pidhotovky suchasnoho vchytelia*, № 3, c. 35–42.
4. *Zahalnoievropeiski Rekomendatsii z movnoi osvity: vyvchennia, vykladannia, otsiniuvannia (Pan-European Recommendations on language education: study, teaching, evaluation)* 2003, Nauk. red. ukr. vyd-nia S. Yu. Nikolaieva, *Lenvit*, Kyiv, 273 s.
5. Kazakova, MM 2009, 'Zaprovadzhennia yevropeyskykh osvitnikh standartiv u navchannia anhliiskoi movy studentiv-filolohiv (Implementation of European educational standards in teaching English to philology students)', *Naukovi pratsi Chornomorskoho derzhavnoho universytetu imeni Petra Mohyly*. Ser.: *Pedahohika*, T. 108, Vyp. 95, c. 146–149.
6. Koval, V 2012, 'Linhvodydaktychne bachennia yak vazhlyva pedahohichna umova formuvannia linhvodydaktychnoi kompetentnosti maibutnikh uchyteliv-filolohiv (Linguodidactic vision as an important pedagogical condition for the formation of linguodidactic competence of future philology teachers)', *Literaturoznavstvo. Folklorystyka. Kulturolohiia*, Vyp. 11–12, c. 223–231.
7. Kucheruk, OA & Hryban, HV 2008, 'Rozvytok kreatyvnosti u strukturi metodychnoi kompetentnosti maibutnoho vchytelia ukrainskoi movy (Development of creativity in the structure of methodological competence of the future teacher of the Ukrainian language)', *Pedahohichni dyskurs*, Vyp. 3, c. 112–116.
8. Palekha, O 2012, 'Derzhavna polityka rehuliuвання pidhotovky maibutnikh uchyteliv inozemnoi movy u Velykii Brytanii (State policy of regulation of training of future foreign language teachers in Great Britain)', *Pedahohichni nauky*, Vyp. 3, c. 74–79.
9. Podolianska-Kalko, N 2013, 'Movna osvita yak pedahohichna problema. Do pytannia definitsii movnoi osvity ta linhvistyky (Language education as a pedagogical problem. On the issue of definitions of language education and linguistics)', *Naukovi zapysky Kirovohradskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu imeni Volodymyra Vynnychenka*, Ser.: *Pedahohichni nauky*, Vyp. 122, c. 274–280.
10. Roman, S 2012, 'Profesiino orientovana inshomovna komunikativna kompetentnist maibutnikh uchyteliv inozemnoi movy yak predmet formuvannia v kursy praktyky usnoho ta pysemnoho movlennia (Professionally oriented foreign language communicative competence of future foreign language teachers as a subject of formation in the course of oral and written communication practice)', *Inozemni movy*, № 2, c. 39–45.
11. Severina, T 2014, 'Inshomovna profesiina pidhotovka maibutnikh pedahohiv v umovakh zaprovadzhennia novoho Derzhavnoho standartu (Professional training of future teachers in foreign languages under the conditions of the introduction of the new State standard)',

- Problemy pidhotovky suchasnoho vchytelia*, № 9 (1), с. 274-280.
12. Sura, NA 2003, 'Metodychne zabezpechennia ta orhanizatsiia navchannia kursu profesiino oriietovanoho spilkuвання inozemnoi (anhliiskoiu) movoiu u VNZ (Methodical support and organization of teaching a course of professionally oriented communication in a foreign (English) language at a university)', *Visnyk LDPU im. T.H. Shevchenka*, № 7 (63), с. 205–207.
  13. Siaska, NV 2015, 'Navchannia inozemnoi movy maibutnikh uchyteliv u konteksti dialohu kultur ta oriietatsiieiu na mizhkulturnu komunikatsiiu (Foreign language training of future teachers in the context of cultural dialogue and orientation to intercultural communication)', *Visnyk Natsionalnoi akademii Derzhavnoi prykordonnoi sluzhby Ukrainy*, Serii: Pedagogika, Vyp. 4. Dostupno: <http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadped_2015_4_17>. [20 Veresen 2023].